

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
 mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
 a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
 și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
 Sibiu, strada Cîsnădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
 Manuscripte nu se înapoiază.

Sibiu, 17 Februarie st. v.

„Broasca și boul“. Eată ce ni se revoacă în memorie, când vedem eforturile cele mai noue ale bărbaților politici maghiari. Și nu înzadar ni se revoacă, pentru-că e comic când vezi, cum dl Tisza pozează ca dl Bismarck și cum politiciii maghiari nu se lasă întru nimica mai pe jos decât politiciii germani din Germania.

A pus păcatele pe dl Bismarck să accentueze într-o desbatere polonă a Reichstag-ului german, că elementul german trebuie întărit în Ostul Germaniei, între Poloni, și de atunci nici dl Tisza, nici ceilalți, câți dintre Maghiari se ocupă cu politica, nu mai au pace: vorbește toți și scriu „ca“ Bismarck, se înțelege, în interesul elementului maghiar.

De sigur, că bărbații politici ai compatrioților nostri maghiari vor fi gândind, că și ei sînt „ca“ Bismarck, că și Ungaria e ca Germania.

Se înșală.

Bărbații politici ai compatrioților nostri maghiari sînt un soi curios de oameni: nu învață nimic și nu uită nimic. Ei nu-și studiază puterile și nu uită din sumeja lor avitică nimica.

Ei fac dar' ca broasca din marginea lacului, care nu 'și-a dat silința a scîi ce diferență e între dînsa și între boul din pajisce, ci îndată ce se putea umfla nițel, se credea chiar și mai mare decât boul.

Zidind pe teoria broascei din fabulă, politiciii compatrioților maghiari se cred în multe privințe superiori Germanilor și dl de Tisza superior d-lui de Bismarck. Și desbaterea polonă a dat prilegiu unor diare și încă celor mai cu trecere înaintea politiciilor maghiari să afle: superioritatea maghiară față cu inferioritatea germană, care nu scie trata pe Poloni cu aceeași grație, cu care elementul politic al Maghiarilor tratează pe naționalitățile nemaghiare din Ungaria.

Lăsăm lucrul încurcat în ceea-ce privește „mai buna tratare“ a naționalităților nemaghiare din partea Maghiarilor în Ungaria. Noi, și cu noi împreună toate naționalitățile nemaghiare, sciu de ce tratare sînt părăsite decătră compatrioții maghiari. Ear' dacă lăsăm tocmai în partea aceasta

lucrul încurcat, atunci de sine se înțelege, că nu admitem nici un fel de superioritate a politiciilor maghiari față cu politiciii germani.

Nici egalitatea nu e admisibilă.

Pentru-că unde începe comparațiunea între Maghiari și Germani?

Aceștia numai în imperul german sînt preste 40 de milioane, va să zică, fără de milioanele din afară din imper; până când Polonii acolo nu trec decât cel mult preste 2 milioane. 2 puse în fața a 40 milioane este o mare diferență.

Patruzeci de milioane lesne pot mistui două milioane. De altă parte 40 milioane prea lesne pot ave prisosuri de populațiune și prisosurile aceste pe ușor se pot așeza, dacă este unde, printre Poloni. Germanii numai 4—5 ani, dacă vor oprî emigrațiunea la America, și eată prisosuri de a împopora o țeară întreagă și apoi cu ce elemente? Oameni de lucru și în toată privința spornici, nu glumă.

Maghiarii, care sînt mai puțini decât jumătate din populațiunea Ungariei, de unde pot lua asemenea prisosuri, când ei cu toate că cumpără tot ce li-se îmbie și totuși nu pot arăta decât o majoritate relativă, foarte neînsemnată?

Sese milioane dîce ei că sînt în mijlocul unei populațiuni de 15 milioane de suflete, prin urmare nici jumătate din populațiunea întreagă din regat.

Va fi dar' lucru cam anevoios a pute face Maghiarii în Ungaria cum vor să facă Germanii în Posen, și tot așa de anevoios ceea-ce dîcea nu de mult dl Tisza, că elementul maghiar trebuie să dea timbrul statului, timbrul naționalității maghiare.

Și dacă naționalitățile nemaghiare s'ar învoi, așa precum dîce dl Tisza; și dacă ar aduce guvernul maghiar sau societatea maghiară pe toți Ciangăii din toată lumea în Ungaria, timbrul maghiar statului unguresc cu anevoie 'i-s'ar pute imprima.

Lipsesc elementului maghiar toate condițiunile spre a pute imprima caracterul seu statului unguresc.

Unicul, feudalismul, dacă s'ar pute reactiva, ar mai fi în stare a produce ceva identic cu *pia desideria* ale politiciilor maghiari. Acela însă, nu ne vine a crede, că

se va pute reactiva acum cătră finele secolului al nouăsprezecelea.

Cu toți Ciangăii și cu toate cădăturile din și dela toate naționalitățile nemaghiare, Maghiarii nu o pot scoate la cale nici la jumătatea din 15 milioane ale populațiunii regatului unguresc. Ar trebui dar' ca ceea-ce rasei maghiare îi lipsesce după număr să suplinească puterea asimilatoare.

În privința acesteia însă, cine se vaetă mai mult decât Maghiarii? afirmând în toate chipurile, că tocmai aceasta lor le lipsesce. Cu puterea absolută așa dîcînd în mână, întrebuițată cu terorismul, de multe-ori, cel mai negenat, și Maghiarii strigă mereu: ajutor! pericol! că ne românisăm, că ne slavisăm.

Dacă ei pe sine înșiși se simt atât de lipsiți de putere asimilatoare, încât se-și teamă și existența, atunci nu înțelegem, cu ce și prin ce vor ei să imprime regatului unguresc caracterul rasei maghiare?

Prin puterea baionetelor și prin mulțimea funcționarilor?

Maghiarii ar pute să scie mai bine decât ori-și-cine, câtă nădejde e de a se pune într'aceste și că cu aceste într'o bună dimineată te pomenesci singur ca cucul.

Prin o cultură superioară? Aceasta ar fi ceva. Însă Maghiarii în privința aceasta n'au cu ce se lauda mai mult decât naționalitățile celelalte nemaghiare, care toate, dacă au lipsă de o cultură superioară, ca și Maghiarii, trebuie să o împrumute dela Germani, dela Francezi, Englezi, Italiani.

Ar mai rămân punctul economic! În privința aceasta însă, dacă vom lua de model administrațiunea averii statului în genere, a comitatelor și a comunelor mai mari, care după majoritățile artificiale de astăzi este mai exclusiv în mâni maghiare, a bună seamă nu vom câștiga credința, că rasa maghiară va cuceri solul (pământul) dela celelalte naționalități, pentru-ca să poată dîce: a cui e solul a aceluia e și statul.

Rasa maghiară a avut solul mai mulți secolii, și nu numai solul, dar' și lu-

crătorii grațuiți pentru dînsul. Unde este? Ce s'a făcut, dacă nu-l mai are? Ear' dacă 'l-a pierdut, și îl pierde mereu, de sigur că nu printr'o administrațiune bună, mai ales astăzi, când și administrațiunea și justiția și toate celelalte institute ale statului îi stau rasei acestei norocoase într'ajutor.

Bărbații politici ai Maghiarilor ar face dar' bine să nu sboare prin nori după iluziuni neajunse, ei să se țină de realitate. Să recunoască natura poliglotă a statului și să nu se silească ai șterge caracterul acesta firesc spre a-i imprima unul fără de trînicie.

Românii însă să profite și din nișuștele aceste riscate ale compatrioților maghiari și să caute, mai cu deadînsul ca până acum, a-și asigura sol (pământ) cât de mult, preste tot avere cât de multă, căci în chipul acesta își asigură și teren sub picioare, pe care poporul român se va pute răzîmi și mai sigur când porțile constituționalismului se vor redeschide înaintea noastră.

Pretensiunile cele din și în și mai exagerate ale compatrioților nostri sînt semnele cele mai sigure, că ne apropiem cu pași urieși de timpul, când porțile constituționalismului au să fie deschise earăși și pentru poporul român.

Revistă politică

Sibiu, 17 Februarie st. v.

Dl Coloman Tisza s'a pus pe concesiuni. În conferința partidului liberal dela 26 Februarie a făcut membrilor iuristi ai partidului din nou o concesiune cu privire la proiectul pentru reformarea administrațiunii. Anume în urma §-lui 89 din proiect numai atunci s'ar pute ridica acusa pentru despăgubire în contra funcționarilor municipali, dacă autoritatea disciplinară a statului mai nainte punerea lor sub acasă. Avînd în vedere, că din aceasta s'ar nasce o simțitoare restrîngere a drepturilor cetățenilor față cu funcționarii, oare-cine a propus în conferința partidului ștergerea acelei dispozițiuni. Ministrul-preșident Tisza declarase, că această dispoziție a fost primită în proiect, numai pentru de a scuti pe funcționari de vexațiuni. El însă recunoaște însuși, că din aceasta s'ar nasce o restrîngere a dreptului și se învecese la ștergerea aceleia.

Foia „Tribunei“.

Șofron pîcălitul.

Schiță din carnaval
 de **Nicolau Togan.**
 (Urmare.)

— Bade Culiță — bade Culiță! Ce sărăcie! Doar' nu s'or fi culcat odată cu găinile! Mai strigă și tu odată, vere Șofroane, — dîse Ștefanuț, — că-s cam răgușit! Era să peraseară de sete, și am beut o cupă virfuită de moare într'o dușcă și acum pare că-mi stă pe plumăni.

— Bade Culiță! — strigă Șofron din toate puterile. — Deschide poarta! Doar' nu v'ăți și dat pe mîna somnului?! . . .

— Minați, dragii mei! — dîse badea Culiță căscînd ca din fundul pămîntului . . .

— Bună seara, — bună seara, bade Culiță! Bine că te vedem sănătos! Măi, că greu mai dormiți!

— Bună v'ă fie inima, dragii mei! — le răspunde badea Culiță. — D'apoi muierile s'au dus în ședetoare și noi bărbații am fost ați de trei ori în pădure, ne-am cam ostenit și ne-am culcat mai de vreme . . . Măi Ghiță! Unde

foc te-ai sters?! Doar' nu te-ai dus și tu pe uliță?! Desprinde caii, trage căruța sub șopron și le pune otavă din greu, c'or fi flămânzi până aici! . . . Brrr! ce vreme de nimic! . . . Treceți în casă, dragii badii, că veți fi înghițit destule gălusce înghițate până aici! . . . Lăsați că le isprăvesce Ghiță al nostru celelalte!

— Bună seara, — bună seara și în casă!

— Bună v'ă fie inima, dragii mei: — le răspunde badea Culiță dela spate. — N'avem pe nimeni în casă, că muierile s'au dus cu furca, — cum v'ă spusei . . . Naiba să ducă în țeara lui toate lemnele cele verzi! Am gătat cu cele uscate și astea, până se aprind, atîta-ți mai cântă și descîntă, de-ți e mai mare mila de ele! . . .

Și badea Culiță se așază pe vatră, după-ce trase scaunul patului la sobă și potî pe Ștefanuț și pe Șofron să se încălzească. Acum începu a întoarce lemnele în sobă și pe față și pe dos, — doară, — doară s'or aprinde odată, să-și poată vedea oaspeții neașteptați mai bine.

— Și acum de unde și până unde, fîrtate Ștefanuț? Cine v'ă scos acum pe vremea asta a cănelui din casă? Măi, că mult ne mai căutați, de par-că Tufarii-s preste țeri și preste mări? Doar' nici n'ai mai umblat prin Mișelesci, decînd ai cumpărat pe Codebatura dela

mine? Doar' nu veți fi umblînd la pești, căci aușisem, că Șofron e tot junașan? — grămădi badea Culiță la întrebări preste întrebări.

— Ai găcit-o, bade Culiță! Căci acum e acum; se-ți spunem verde și se nu facem vorbă multă, căci vorba multă-i sărăcie! — răspunde Ștefanuț.

— Bre, bre! Doar' nu vreți să pețiți chiar pe vîduva asta dela noi, pe Săftica cea oachișă, care s'a întors numai de câteva săptămîni din țeară? Măi, că bine ați mai ochit! Că aușiam, că are zestre frumușică Săftica. Dar' zestre ca zestre! Dar' s'o veți, fîrtate Ștefanuț, Dumineca în ghete, — cum le dîcea ea, — și îmbrăcată în foc și scînteii din țeară, că-ți fîră ochii și inima! D'apoi când o înțălnesci în drum și-ți zimbesce una cu gurița ei, după-ce îți dă bună ziua, — crede-mă, fîrtate Ștefanuț, așa-i de drăgălașă, de te face nebun, să umbli cu lămpașul ziua la ameați, fire-ai chiar moșneag, cărunț! — Și întorcea mereu badea Culiță lemnele din sobă, cari nici că mai vîiau se-și curme pufăritul și sfîrșitul uricior.

— Încă odată! Ai găcit-o și pe asta, bade Culiță! — dîse Ștefanuț. — Și asta 'ți-o spunem verde; n'ascundem mîța în sac, căci 'i-se vîd ghiarele! Doar' sîntem în dulcele Crăciunului,

și am vră să înșurăm și pe vîrul Șofron odată, căci scii bine, că încă tot junașan în pîr. . . . Ce dîci, bade Culiță, bine alegem? Așa să fie, cum se povestesc cu Săftica? Are zestre, după-cum se laudă mumă-sa la tîrgul din V. . . chiar cătră soacră-mea. . . Scii, bade Culiță, atîta a mai laudat-o mumă-sa, că-i frumoasă, că-i cuminte, că-i gospodăreață, frate, de n'o taie nici o nevastă din Mișelesci, că-i înaintată, de n'o pișcă chiar nici o preuteasă, că are cinci capete de vite, moșie și o mie de zloți bani buni! Atîta ne-a mai chiămat s'o pețim cu Șofron și atîta ne-a mai torăit soacră-mea, de în sfîrșit ne-am hotărît s'o facem și asta. . .

— Toate-s bune și frumoase, fîrtate Ștefanuț, — dîse badea Culiță, după-ce își frecase de câteva ori ochii cu dosul mîinii, ca să-și mai sparie nițică somnul; — doar' las, că le-om descurca noi mintenași. . . Măi Ghiță, aședat-ai caii? Pusu-le-ai otavă de pe grăjdulet? — Aprinde lumina, să omenim pe fîrtații nostri, dacă ne-au căutat!

— Mulțumim, bade Culiță! Las că nu sîntem așa flămânzi! Să nu mai fi umblat! dîse Ștefanuț și scoase din traistă o ploscă plină de rachiu de prune. — Închină odată și vezi ce-am prăsit noi în anul ăsta prin Tufari! — Alta și nimic. Să nu facem vorbe multe, că

Se dice, că toate aceste concesiuni se fac în favorul fiitorului ministru de justiție, a cărui poziție are să fie în acest mod obținută. Și acum scrierile ivate și desmințite de atâte ori despre schimbări în sinul partidelor și al cabinetului primesc nouă hrană. Membrii liberali ai opoziției maghiare, precum Augustin Pulsky, Emeric Veszter, Ladislau Szily, Szemző și alții vor reprezenta încă în decursul desbaterii asupra reformei punctul de vedere al guvernului și vor trece mai târziu în majoritate. Acesta are să fie preludiul la eșirea lui Desider Szilágyi din opoziție, care e luat în combinație ca unicul urmaș posibil al lui Pauler în ministerul de justiție.

Astăzi expiră termenul armistițiului și pacea sârbobulgară încă tot nu e încheiată. Diferențele, ce există între formularea singurului articol de pace proiectat decâtă Miatovici și între formularea proiectată de Madjid-Pașa, sunt atât de neînsemnate, încât înlăturarea acestora nu se poate privi de un lucru atât de greu. Dacă va avea să se stabilească o adevărată pace între Serbia și Bulgaria, atunci nu sunt de lipsă și dispoziții speciale în privința demobilizării. Amândouă statele vor grăbi atunci de a se lipsi de înarmările de război atât de netrebne și de costisitoare. Dacă însă lucrurile au să iee o altă direcție, atunci nici cele mai peremptorie stipulațiuni privitoare la desarmare nu vor folosi mult. La asemenea tratate de regulă nu se pune preț pe cuvinte, ci mai mult pe înțelesul, care li se dă.

Din Constantinopol se scrie „Correspondenței Polit.” că atât în cercurile Porții cât și la Palat domnesce dispoziția cea mai rea și nesigură precum și sentimentul, ca și când ar avea să se întreprindă ceva din oare-care parte în contra Turciei.

Neîncrederea se îndreaptă în prima linie în contra Rusiei, care în momentul de față manifestează față cu Armenii din Asia-mică o atitudine foarte conciliabilă, la a cărei agitațiune se poate reduce și neîndestulirea ce se ivesce în Rumelia-orientală față cu convențiunea turco-bulgară. În urma acestora Poarta s'a adresat către Germania și Anglia, spre a întreprinde la Rusia pentru o grabnică soluțiune a cestiunii bulgare.

Din Bucuresci se depeșează cu datul de 27 Februarie n.: În ședința senatului de astăzi ministrul-president a pus capăt tacticii de obstrucțiune a opoziției în privința interpelațiunilor asupra expulșărilor mai multor Români ardeleni prin aceea, că a declarat în fața unei noue interpelațiuni insinuate de Mărzescu, că această cestiune deja de atâtea ori ventilată nu mai poate forma obiectul unei interpelațiuni, ci mai mult obiectul unei acuze în contra ministerului. Mărzescu, căruia i-a fost mai mult de provocarea unui scandal parlamentar, a trebuit să renunțe la interpelația sa, după-ce senatul încă a aprobat ceea-ce a dis ministrul-president.

ne apucă ziua! Ar fi bine, bade Culiță, să trimiți pe Ghiță până la muma Safticii, să-i spună c'am sosit și să se gătească până cam una alta!

— Stăi, fârtate Stefănuț, — dîse badea Culiță — nu grăbi cu urda în Turdă! Bine că-i frumoasă al dracului Saftica cea oacheșă, e harnică și are zestre bună, — după-cum au-giam, — dar' era de mult toceală cu feciorul lui Cârțițoiu și le-a dat popa și două strigări. Ce-i drept se lățise mai ieri, alaltăieri vestea prin sat, că Saftica a stricat toceala; căci scii, fârtate, nevestele, care bat două țeri, sciu multe și așteaptă multă plecaciune! Și coada veacului, fârtate Stefănuț! Așteaptă adecă Saftică cea oacheșă, să fie ea stăpână pe moșia lui Cârțițoiu. Auți lucru ne mai pomenit în Mișelești! Cerase adecă Saftica și muma-sa, ca Cârțițoiu să-i scrie averea junăte pe numele ei, din ciasul în care va intra în curtea lui; căci, veți doamne, feciorul lui Cârțițoiu are un băiat de trei ani dela muiera cea dintăiu. — El vrea cu toată inima, căci i-a furat tălănița de Saftică mințile, că-i hameșă ei bre, cum îi spusei, — dar' bătrânul Cârțițoiu una ca asta n'o face odată cu capul. Dar' se nu fie dîres feciorul lui Cârțițoiu toceala și fără voia tă-tăne-sau! De asta mă tem! (Va urma.)

Un lucru urît.

Pela începutul anului curgător, în nr. 11, am reprodus din coloanele oficioșului „Nemzet” un articol intitulat „Miron Roman” și „Tribuna”.

„Decând „Tribuna” a vădut lumina zilei, — ni se dice în acel articol, — a sgduit biserică ce mai nainte n'avea părechiă în ceea-ce privește buna înțelegere. Chiar creațiunea lui Șaguna, tipografia bisericii, o amenință cu perire, purtând un război în toată regula contra ei, pentru-ca să pună în primul plan propria ei tipografie.

„Meritele lui Miron Roman nici nu în „Tribuna” se vor registra; nu „Tribunistii” sunt chiamați ca să judece faptele lui și de aceea oamenii „Tribunei” nu pot să-i strice.

„Prelatul cu tot dreptul s'a plâns și a avut dreptate, când în foaia lui a spus că politica amenință biserica cu perire. Astăzi afacerile bisericești le conduc „Tribuna” și membrii sinodali pe baza unor resorturi politice; din ori-ce afacere fac o cestiune politică și biserica lui Șaguna pornește spre ruină.

„Cine a creat aceste stări de lucruri? „Nu Miron Roman! Le-a creat o cestiune personală, înlăturarea lui Nicolau Cristea dela redacțiunea foii bisericești. Această afaceră personală a creat „Tribuna” și tipografia consorțială; nu le-a păsart, dacă vatămă ori nu interesele vitale ale bisericii, numai să-i satisfacă ambițiunea personală.

„Se putea oare tolera, ca Cristea să propage în foaia bisericească idei resturnătoare și să învenineze preoțiimea patriotică?

„„Tribuna” și-a făcut apoi datoria, și a isbutit să aprindă în ea un foc, pe care acum, chiar voină, nici ea nu l-ar mai pute stinge.

„Răspunderea pentru toate aceste o poartă „Tribuna” și oamenii, căroră nici biserica, nici cauza comună nu le este sfântă, ci lucrează după capriciile și pasiunile lor personale.

„Oare pentru aceste Roman e răspundător? — Și oare, dacă biserica va fi primejduită, el va purta răspunderea?”

Care va să dică „Tribuna” și „Institutul Tipografic” au fost create în urma înlăturării Părintelui Cristea dela redacțiunea foii bisericești și nu s'ar fi creat, dacă nu ar fi fost înlăturat Părintele Cristea.

E însă un merit pentru Părintele Metropolit Miron de a fi înlăturat pe Cristea, fiindcă „nu se putea tolera, ca Cristea să propage în foaia bisericească idei resturnătoare și să învenineze preoțiimea patriotică”.

„Tribuna” și-a făcut apoi datoria — și vina celor ce o susțin are să fie, dacă Părintele Metropolit, ajutat de dl P. Cosma și de cei-ce se lasă amăgiți ori angajați prin interese, ar isbuti să obțină desființarea actualiei constituțiuni bisericești greco-orientale.

Astfel se prezintă lucrurile acum, pe la începutul anului 1886, după-ce am lucrat timp de doi ani: „Tribuna” e capul tuturor rătăciunilor, organul dușmanilor statului ungar, care „înveninează preoțiimea patriotică” și trebuie să fie persecutat.

Acum doi ani, când se lucra pentru înființarea „Tribunei”, lucrurile se prezentau cu totul altfel.

Atunci dl Partenie Cosma, președintele comitetului instituit de conferența dela Sibiu, a însărcinat pe cineva să publice în vre-una din foile guvernamentale o caracterizare a câtorva dintre oamenii ce luaseră inițiativa pentru înființarea „Tribunei” și să insinue ceea-ce acum, după doi ani, au insinuat colegii nostri dela „Gazeta”, că „Tribuna” e un organ guvernamental.

Însă dl Partenie Cosma, ca om exact, nu s'a mulțumit a spune ceea-ce doria să se publice în vre-un diar guvernamental, ci și-a pus pe hârtie ideile în românește, rămânând ca omul d-sale de încredere să facă numai traducerea.

Și eată ce se dice în manuscrisul d-lui P. Cosma:

Material bun pentru „Hermannstädter Zeitung” sau „Pester Lloyd”.

(Semne de activitate politică între Români.)

Îndată după îndepărtarea d-lui N. Cristea dela redacțiunea „Telegrafului român” se lățise fama prin Sibiu, că „oamenii lui Șaguna”, cum se numesc ei pe sine, cari prin eșirea domnului Cristea dela „Telegraf” și-au pierdut organul, prin care cu înlesnire și fără nici un sacrificiu își exercitau influența asupra poporului, dar' mai cu seamă asupra preoțiimii și învățătorilor dela sate, se ocupau cu idea ca să întemeieze un organ de tip, după modul cum s'a întemeiat „Ta-geblatt”-ul.

În conțelegere cu cumnatul d-lui Cristea dl Diamandi Manole din Brașov, au și făcut planul, precum sîntem informați, angajând și pe unii domni dela Cluj, Dej și Lugoj, și acum ar fi gata toate pregătirile de a se face apelul pentru scrierea acțiunilor.

De sine se înțelege că a cumpăra o tipografie și susține o foaie de zi românească, se recere un capital însemnat, care dela un popor materialmente sărac va fi greu de căpătat, dar' în fine cei-ce conduc treaba pe față și pe ascuns sînt oameni cu stări, și dacă vor voi să bage mîna în pungă, vor pute realiza planul.

Noi le dorim succes, cu atât mai virtos, că cunoscînd trecutul persoanelor conducătoare cum sînt: Diamandi Manole, președintele camerei comerciale din Brașov, care cu Românii brașoveni dela inaugurarea pasivității încoace în două rînduri s'a abătut dela conclusele de pasivitate, înfrățindu-se cu Maghiarii și alegînd deputați pentru dieta din Budapesta, apoi dl Cristea, care după instrucțiunea primită dela Șaguna chiar în conferența din Mercuria, unde s'a proclamat pasivitatea, s'a expus pentru activitate, pentru care faptă Șaguna prin testament l'a lăsat de redactor al foii întemeiate de dînsul, până când va voi dînsul, ear' ca redactor al „Telegrafului român” contra vehementelor atacuri ale pasivistilor a luptat pentru activitate până la conferența din Sibiu dela 1881, ear' de atunci s'a pus în rezervă numai, fără-ca măcar numai cu un cuvînt să fi recomandat pasivitatea, — dl Dr. Aurel Brote, care până aci n'a jucat nici o rolă politică, dar' fiind dînsul secretarul instituit prin Șaguna al „Fundățiunii Șaguna” presupunem că va adera la ideile aceluia, și în fine dl Beechnitz, care ca asesor consistorial și secretar la comisiunea tipografică a fundățiunii „Șaguna” deși persoană necunoscută încă pe terenul politic, totuși presupunem, ca un mare adorator a lui Șaguna nu va nîsi la desarmarea părintelui politice de activitate.

O întreprindere jurnalistică deci în mîinile acestui consorțiu, în momentele aceste, credem că nu poate avea altă rațiune, decât a prepara pe Români, ca la alegerile proxime să se lapede de pasivitate.

Din acest punct de vedere salutăm întreprinderea „oamenilor lui Șaguna”.

Aceste s'au publicat apoi, însă nu în „Pester Lloyd”, ci numai în „Hermannstädter-Zeitung”.

Întrebăm acum, după doi ani: era dl P. Cosma de bună credință? credea, că este adevărat ceea-ce dice? ori voia să inducă lumea în eroare și să sădească neîncredere și desbinare în partidul, în fruntea căruia se afla?

Dacă era om de bună credință, atunci președinte al comitetului național fiind, nu punea pe „cineva” să spună în diare guvernamentale ceea-ce d-sale credea că este adevărat, ci lucra pe față, ca ori-și-ce om, care are curagiul opiniunilor sale, cum a făcut dl Dr. Aurel Murășan, cum au făcut și colegii nostri dela „Luminătorul”.

Vorba e însă, că colegii nostri dela „Gazeta Transilvaniei” și dela „Luminătorul” erau amăgiți și nu sciau ale cui treburi le fac, ear' dl Cosma scia ce face.

Acest „material” prețios, publicat odată într'un diar guvernamental, a fost întrebuit spre a discredită întreprinderea noastră. „Hermannstädter-Zeitung” le-a fost trimis tuturor oamenilor, care aveau oare-care încredere în dl P. Cosma ori stăteau în oare-care legătură de interese cu d-sale cu intimii d-sale, pentru-ca să li se dică: „Eată ce dic guvernamentali” despre „Tribuna”!

Unul dintre amicii nostri, indignat de această manevră, a venit să ne ceară explicațiuni și ne-a arătat scrisoarea, primită dela un om de încredere al d-lui Cosma, se înțelege, fără-ca să ne creadă, cănd îi spuneam, că nu guvernamentali în genere, ci anume oamenii metropolitului dic ceea-ce s'a tipărit în „Hermannstädter Zeitung”.

Alții însă au rămas nedumeriți.

Astfel se produce în partidul național o confusiune din cele mai stricăcioase.

Amicii nostri din Cluj, Lugoj și Dej se retrag, după-ce luaseră odată angajamentul de a lucra împreună cu noi.

„Luminătorul” ne combate chiar mai nainte de a fi apărut „Tribuna”. Încercarea noastră de a ne uni cu „Gazeta Transilvaniei” nu reușește. Dl V. Babeș, ba chiar și dl Barițiu observă o atitudine foarte rezervată față cu noi. Din Blaj ni se refuză primirea primului număr din „Tribuna”. Chiar aici în Sibiu oamenii ca d-nii Bologa, Hanea și Măcelar ne combat. Se întrușește în sfîrșit conferența d-lui Partenie Cosma, și spiritele sînt atât de turburate, încât partidul e incapabil de a mai discuta.

Nu trebuie să ne spărim de acest succes al adversarilor nostri. Căci nu aveam a ne lupta numai cu dl Partenie Cosma, președintele comitetului, ci cu guvernul, cu Metropolia din Sibiu și cu institutul

„Albina”, de a căru influență dispunea dl Cosma și atunci.

De sine se înțelege însă, că succesul adversarilor nostri nu putea să fie decât trecător, căci cu minciuna mergi, cât mergi, dar' departe numai adevărul te poate duce.

Sînt doi ani acum, decând ne frîmentăm între noi. Mai sînt încă disensiuni, dar' simte ori-și-care că mergem spre unire, și nu ne facem iluziuni deșerte, dacă prevedem, că în curînd nu va mai fi cu putință, ca adversarii nostri să profite de buna noastră credință spre a ne învrăjbi, ca să-și poată face ei înșiși treburile.

Nu punem la îndoială onorabilitatea dlui Partenie Cosma. Din contră recunoaștem ceea-ce scie toată lumea, că este un om activ și inteligent, un avocat distins și conștient și un om corect, în relațiunile sale private. Numai așa putea să câștige stima și încrederea multora dintre cei-ce îl cunosc. Când e însă vorba de politică, d-sale e dintre oamenii, care își permit ori-și-ce, ca să nimicească pe adversarii lor. Și dl P. Cosma este un adversar al partidului național: pentru-că fi este adversar a făcut ceea-ce a făcut.

Căci pe cine a înșelat dl P. Cosma?

Pe noi? Nu! de sigur, că nu! Noi sciam, că dl P. Cosma este un adversar al partidului nostru și de aceea ne feriam de d-sale.

A înșelat guvernul?

Nici că voia să-l înșele, căci nu era interesul d-sale, ca să insinue la guvern, că noi sîntem mai guvernamentali ca Părintele Metropolit, și sîntem siguri, că pe când în „Hermannstädter Zeitung” se dicea, că sîntem guvernamentali, cercurilor guvernamentale li se spunea, că „înveninăm preoțiimea patriotică”.

A înșelat dl P. Cosma pe amicii d-sale, pe aceia, care aveau încredere în d-sale, care îl luau drept un aderent sincer al programului din Sibiu și drept un stîlp al partidului național și nu voiau să admită, că lucrează în înțelegere cu Metropolitul Miron, cu Episcopul Meșian și cu aceia dintre Aradani, care nu s'au dus la conferența din Budapesta, ci la cea din Sibiu, dar' au ales deputați guvernamentali.

Și de aceea întrebăm: cine rîdea, când erau încordate relațiunile dintre noi și colegii nostri dela „Gazeta” și dela „Luminătorul”? cine rîdea când dl V. Babeș era chiar mai mult ca rezervat față cu noi? cine rîdea când conferența partidului nostru era zăpăcită? Cine rîde acum, când „Gazeta” îi spune lumii ceea-ce dl P. Cosma i-a spus acum doi ani și desavuează atitudinea dlui V. Babeș? cine rîde, când nici măcar cea mai nevinovată manifestățiune nu se poate pune la cale, fără-ca să se producă disensiuni în partidul nostru?

Dl P. Cosma rîde, Părintele Metropolit rîde, Părintele Episcop Meșian rîde, adversarii nostri rid cu toții.

Ei bine! să rîdem și noi odată.

Dacă sîntem în adevăr un partid, atunci să nu umblăm cu doi bani în trei pungi, ci să ne uităm bine împregiurul nostru și să izolăm pe aceia, care ne sînt adversari.

Din nămolul cam confus, pe care l'am publicat din peana lui Curțius, ori-și-cine va fi primit impresiunea, că în viața noastră politică erau și mai sînt încă și nise culise, în dosul cărora se petreceau lucruri și se țeseau relațiuni, despre care publicul mare nu scia nimic. Unii dintre cei mai sinceri aderenti, chiar unii dintre fruntașii partidului național, întrebneau relațiuni și lucrau împreună cu adversarii nostri. Scim prea bine, că aderenti sinceri ai partidului erau de bună credință și că numai binele comun îl aveau în vedere, însă această fraternizare a produs multe nedumiriri și ne-a costat mult.

Ea trebuie să înceteze, dacă sîntem în adevăr un partid.

E departe de noi gîndul, că colegii nostri din Brașov ori cei din Timișoara au fost instigați de aici din Sibiu să accentueze un conflict în partidul național: o presupun însă alții, când ved, că adversarilor nostri le vine la socoteală ceea-ce fac, ba că dic anume ceea-ce dic și adversarii nostri.

Acela dar', care vrea să fie socotit drept un aderent sincer al partidului, se ține în cuvenită rezervă față cu cei ce ne sînt adversari. Îi stimează, pe cât sînt

vrednici de stimă, în viața privată, le dau încrederea, pe care li-o pot inspira, în dăruirile lor particulare, dar' în viața publică nu facenici odată, nici odată cauză comună cu dinșii, fiindcă totdeauna au să fie înșelați.

S'o facem aceasta, s'o cerem dela fiesce-care membru al partidului nostru, și apoi va veni și la noi rîndul să ridem.

Este foarte comod lucru să ții, că ești membru al partidului național și să te și gerez de așa, când e vorba de lucruri neînsemnate, pentru-ca astfel să îți câștigi stima și încrederea Românilor, apoi să susții pe metropolitul Miron în sinod și să faci un fel de lovitură de stat, ca să surprinzi lumea cu dl P. Cosma director la „Albina”. Să admitem, ceea-ce nu se poate admite, că metropolitul Miron e cerut de situațiune și dl P. Cosma este cel mai capabil om de finanțe ce se poate găsi la noi: prea bine! atunci însă, aceia, care îi susțin, dacă sînt în adevăr membri ai partidului, au să ne garanteze, că nu se vor mai folosi, precum s'au folosit în trecut, de influența ce li se dă spre a ne pune mereu bețe în roate.

Este un lucru de tot urît, cum dl P. Cosma s'a folosit de înfrîurirea, pe care o avea ca rudă apropiată a metropolitului, ca avocat al „Albinei” și ca președinte al comitetului național, pentru-ca să ducă în eroare pe cei-ce aveau încredere în d-sa și să țină în desbinare partidul nostru: cine ne garantează, că același lucru urît nu se va mai întempla și mâine, și poimaine, decâte-ori interesele naționale vor cere să ne prezentăm uniți în viața publică?

De aceea partidul național, dacă e în adevăr partid, și nu un moft, trebuie să se dămirească asupra unui lucru: cum stăm cu aceia, care se declară membri ai partidului, dar' fac tovarășie cu Părintele Metropolit Miron, cu dl P. Cosma și cu Părintele Episcop Mețian?

Costum național.

Cetăm în „Kolozsvári Közlöny”:

„Cetăm în continu în foile române din Sibiu și Brașov, că carnavalul român s'a înșuflețit prin aceea, că femeile române se prezintă în majoritate în costum național.

„Lucru firesc, că referentul copios al balului e plin de și dulceață la vederea acestei aparențe — după-cum am comunicat de curînd lira unui astfel de referent. În costum vede înșuflețirea tinerimii spre aspirațiuni de o politică aventuriosă.

Are dreptate.

Acele costume șoptesc mai frumos decât cuvintele ori-cărui diarist și mărgelele de pe vestimente vorbesc ochiului mai mult decât acele chipuri negre strălucitoare, care umblă înaintea sexului bărbătesc jucător.

Aceasta e demonstrație.

Și n'avem dreptul să-i oprim.

E libertate de vorbire, cugetare liberă, port liber, — aceste sînt binecuvîntările Ungariei și dacă abuzează cu cele două dintîin bărbăți pentru-ce n'ar abusa cu cea din urmă femeile?

Și noi am făcut-o aceasta când am voit să dăm în mod simbolic semn despre apăsarea, despre aceea ce simțim dinlăuntru despre aceea ce ferbe în noi? Pentru-ce n'ar pute-o face și ei?

Pentru-ce nu?

Spunem că în Ungaria cestiunea naționalităților s'ar rezolva mai bine prin căsătoriile mixte. Mai ție — învățații, — că aceasta ar mări frumusețea, trăinicia și firmitatea milioanelor de oamni ce locuiesc aci; în Europa-demijloc tocmai în aceea zace superioritatea rasei maghiare, că se deosebesce în compoziția sîngelui dela Eschimos până la Italian, dela Slav până la German.

În sfîrșit mai afirmă, că Românimea n'are tendențe de disolvare; inteligența nu pentru aceea își botează copiii cu nume vechi romane, unii cu două nume, ca să voiască a da expresiune visurilor pentru disolvarea statului?

Se vede, că din toate aceste, nimic nu e adevărat, nimic posibil.

Copiii și-i botează Aureliu, Valeriu, sau Petroniu, Scipione, Crescentia Agripina, în contradicere cu calendarul gr.-or., unde nu se află astfel de sfinți păgâni; muierile voiesc să influențeze și să vorbească în costum național fantasiei și iluziunilor a celor, cari sînt dispuși pentru această direcțiune, pentru creațiuni daco-române, advocaților, preoților, învățătorilor, scolarilor și industriașilor!

Unde e aci dorința de apropiere, inclinația spre pace?

Și pentru-ce ne înșelăm totuși noi pe noi, creștînd, că inteligență română, ce se sporesce, se va pute câștiga oare-cîndva.

Îndată-ce cineva a încetat a fi Valach devenind Român, acela a încetat a fi fidel statului ungar și dorește panromanism.

Femeia merge cu el acolo, unde intereselor lui i-se va satisface mai bine, și astfel posibilitatea asimilațiunii se tot depărtează.

Față cu aceste remediul poate să fie de trei feluri. Cel dintîiu e politic, fie urmîndu-l pe Bismarck, fie pe Eötvös.

Al doilea e religionar și adică creștinesc, dela care, precum se vede, ne tot depărtăm.

Fiecare rasă e o plantă ce crește de sine.

Și datorința plantei e să erească, să înflorească și să fructifice.

Societate maghiară, nu te înșela, ci creșee, înflorește și fructifică!

Correspondență particulară

a „Tribunei”.

Arad, 26 Februarie st. n. 1886

(Balul în Arad). Ieri în 25 Febr. a avut loc balul reuniunii pentru scoala de fete. Îmbucurătorul rezultat material, ce l'a avut acest bal ne îndeamnă a ține, că a succes foarte bine. Pentru-că nu cred, că se va afla în des hulitul Arad nici unul, căruia să nu-i salte inima de bucurie la tot pasul făcut înainte spre ajungerea unui scop măreț ca și acesta. Stimatele femei și-au pus și de astădată toată silința; nici că se poate altfel, căci de nu ne vom însușești noi, de nu ne va zăce la inimă nouă interesele noastre naționale, cui îi putem atribui ori-ce rău, ce vine asupra noastră?

Putem constata, că balul a reușit bine, și aceasta trebuie să o admitem ori-care nepreocupat. Netăgăduit însă, vor fi toți de o părere cu mine și atunci, când îmi iau libertate a mă plînge, pentru-că nu s'a jucat la acest bal (naturalmente cu colorit național) căluserul, sau de nu acesta, la care trebuiesc mai multe pregătiri, naționalul și istoricul nostru joc: romana. Mă atinge neplăcut întrebările străinilor în acest bal, „cum de nu se joacă căluserul și romana?”

Eu poate-că smintesc, dar' nu-mi pot închipui un bal românesc, din care să lipsească romana. Sau ați auzit undeva un bal maghiar, fără „csárdás”? Ar fi foarte de dorit deci, ca în viitor să ținem mai mult cont la aceasta. O altă împregiurare de asemenea mi-a atras atențiunea (dar' și a străinilor de față), care e, că numărul costumelor a fost mai mic în acest an, cu toate că pe biletul de invitare au fost rugate damele a se prezenta încât se poate în costum național. Nu știu ce e aci cauza, accentuez însă, că se scie damele noastre, că de ar cei cât sînt de încântătoare în costumul național, nu s'ar folosi nici când de colosalele șlepur.

Abstrăgînd însă dela aceste manciătăți ale balului, sîntem pe deplin îndestuliți.

Din frumoasa cunună a damelor ni le-am însemnat următoarele:

Doamnele: Ionescu, Desseanu (Arad), Desseanu (Otlaca), Beleşiu, Oncu, Magdu, Dimitrescu, Botto (Nadlac), Hamsea (Fiscut), Popoviciu (Conop), Moga (Fornea), Popescu (Buteni), Ghergurovici, Bökényi, v. Bertha, Marcu, Vuia, Cornea, Popoviciu (Otlaca), Erdélyi (Mezőhegyes), Telescu.

Domnișoarele: Livia Dimitrescu (Pecet), Cornelia Beleşiu, Ileana Florescu, Silvia Comloșan, Veturia Desseanu, Pap (Bocsig), Matilda Erdélyi, Caterina Conopan, Lucreția Mangra (Saldabagi), Octavia Popoviciu, Maria Popoviciu, Șerban, Tencean, Aurora Bökényi, Livia Popescu, Livia Budai, Stan, Alexandra Popoviciu (Otlaca).

Între notabilități am vădut pe: comit. supr. Tabajdy, vice-com. Ormos, protonot. Szathmáry, judele reg. Dr. Avarffy, bar. Bánhid, Ioanescu (prototise comit.). S—r.

Cronica.

Principele de coroană Rudolf după o boală mai îndelungată se află în reconvalescență, spre a cărei îndeplinire în curînd va pleca la insula Lacroma, a cărei climă foarte domoală va fi și pentru Alteța Sa imperială bine-făcătoare.

*

În contra inserțiunilor privitoare la loteriile străine, procurorul suprem din Budapesta a dat un ordin, prin care provoacă procurorii, ca, îndată-ce află în un țiar o inserțiune de felul acestora, să pornească acuză penală.

*

Negoțul cu fete. Ministrul de interne ungar a atras earăși atențiunea autorităților ungare asupra negoțului cu fete din Ungaria în

Orient. Pentru împedecarea abuzului cu pașapoartele, căpitanul suprem al Budapestei intenționează să ceară dela ministru emiterea unui ordin, prin care pe pașapoartele eliberate pentru femei să se imprime fotografia respectivei.

*

Scoala de fete în Cernăuți. Aflăm din „Candela” dela Cernăuți, că în urma stăruințelor părintelui arhiepiscop și metropolit Silvestru Morar Andreieviciu și ale consistorului, ministerul austriac de culte și instrucțiune publică a încuviințat în principiu, ca să se înființeze în Cernăuți cu speșele fondului religionar bucovinean o școală superioară pentru creșterea și instrucțiunea fetelor ortodoxe și consistorul e provocat a face propunerile respective. Judecînd după interesul, cu care e urmată afacerea aceasta putem crede, cumcă la toamnă școala noastră de fete va funcționa, încheiă „Candela”.

*

Necrolog. Ioan Samuilă fost practicant notarial a reposat în Cacova-Jerii la 6 Februarie st. v. după un morb greu și îndelungat în etate de 23 ani.

*

Ateneul român. Joi, dl C. D. Dumitrescu și-a ținut conferința despre: Principiul autorității în educația modernă.

*

O expoziție cooperativă se va deschide de vară la Craiova. Dl Butulescu a luat dispozițiunile necesare pentru organizarea acestei expozițiuni.

Dunărea earăși s'a acoperit de sloi. Cu gerul ce avem, scriu țiarele din România — e posibil ca să se prindă.

*

Un sat dispărut. În satul Zöschel lîngă Merseburg pe șoseaua dela Lipsa s'au cufundat în Țilele aceste deodată Țele lanțuri de arător dimpreună cu mai multe case, ai căror locuitori din nenorocire nu au fost acasă afară de trei, care de asemenea au fost înghițiți de pămînt. În locul arătorului dispărut cu totul s'a format la moment un mic lac.

*

Înveninare cu virus cadaveric. Țiarele din Ploiesti anunță încetarea din viață, după vre-o câteva Țile de agonie, a D-rului Uziel, care, făcînd autopsia unui cadavru la spitalul Boldescu din acel oraș, se înveninase cu virusul cadaveric printr'o mică sgărietura la mână.

*

Din Sofia i-se scrie „Răsboiului”, că se fac mereu pregătiri de răsboi; că în toate Țilele pleacă oștre la granița sərbă și că în multe locuri s'au făcut depozite de munițiuni. Toți proprietarii din Țaribrod și-au adus familiile și averea lor în Sofia, de frica răsboiului. Țilele trecute s'au prins la Țaribrod trei spioni, care veniseră să spioneze pozițiunile.

*

Un frumos meteor, scrie „Liberalul” dela Iași, s'a arătat pe bolta cerească despre Sud. El era de o culoare albastră și de o culoare foarte viuă.

Din public.*)

Numărul 33 al „Tribunei” din 9/21 Februarie a. c. mi-a adus la cunoștință, că Emil Bărdossy membrul familiei Bardoși, se află ca arangiator la balul ce se arangiază în Budapesta pentru „Kultur-egylet”.

Pentru fapta aceasta și pentru alte multe sînt silit în numele familiei orfane Bardoși, a-l declara de un om ingrat, pentru binefacerea de care s'a împărțit din partea Excelenței Sale Metropolitului din Blaj și om perdit atît pentru familia sus numită, cât și pentru națiunea română.

Ce se atinge de binefacerea, de cari s'a împărțit familia orfană Bardoși, ea va fi totdeauna recunoscătoare atît Excelenței Sale Metropolitului din Blaj, cât și națiunii române, pe care n'a părăsit-o și nici nu o va părăsi nici odată.

Piscolt, 27 Februarie 1886.

În numele familiei:

Ioan Bardoși.

Varietăți.

(Un obicei ciudat.) „Gazette de L'au-sanne” ține, că în comuna Sobrio, Tessin, există următorul obicei: Când trebuie să se facă o căsătorie, logodnicul se prezintă în Țiua fixată îmbrăcat în haine de sərbătoare și însoțit de nașul seu, de părinți și de amici, precum și de o suită cât se poate de numeroasă, la ușa logodnicei sale, unde bate și cere să fie primit. Ca răspuns la întrebările ce i-se fac, spune cine este și ce voiesc, și solicită mai întîiu cu politețe, apoi într'un mod mai grăbit, a i-se da juna fată, pe care a ales-o de soție. După mai multe întrebări și răspunsuri, i-se prezintă pe rînd două sau trei mame de familie, bătrâne, câteva fete urite și cocoșate sau nisece păpuși mari, pe cari le trimite îndată înapoi în risul sgomotos al camerașilor sei. Atunci i-se explică, că persoana pe care o cere, nu se află acolo, dar' că poate să intre în casă pentru a se asigura însuși de este astfel. Atunci logodnicul

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacția nu ia răspunderea.

caută în toate părțile și-i găsece în fine logodnica în camera ei, îmbrăcată în hainele de nuntă. Este luată de mână și adusă în mijlocul strigătelor de bucurie ale nuntașilor; tatăl și rudele fetei vin și fac parte din cortegiu, pe când mama ei rămîne singură în casă, împreună cu o femeie bătrână.

(Piano de cusut.) Pianul va deveni în curînd folositor. La Paris adică s'a inventat un piano, care coasă pe timpul cîntării. Acele se pun în mișcare de câte ori se bat tastele și confecționează tot felul de cusături. Spre acest scop s'au compus deja mai multe piese de piano, pe care cîntîndu-le, se pregătesc mantale, șurțe, batiste, așa încît când se termină actul, e găt și vestimentul. Se spune, că lucrul e probat. Bieții bărbați vor fi recompensați prin invențiunea parisiană pentru suferințele de urechi.

Bibliografie.

Cartea a II-a din „Cărțile Sateanului Român” conține: Ioan Bărac și opurile sale. — Aflatul (poveste, continuare din cartea I și fine). — Ce se lucre economul în luna lui Februarie? — Ce ne spun bătrânii despre timp? — Ghi-cituri. — În toată luna apare odată, de o coală de mare, în format de carte și cu înveliș colorat. Prețul pe an 1 fl. 20 cr., a se adresa la redacțiune în Blaj (Balázsfalva).

* * *

„Foisoara”. Privitor la valoarea noiei foite populare redactată de dl Gr. Sima aflăm în „Curierul literar” al „Românului” următoarea aprețiere:

Am primit cele două prime numere ale unei modeste dar' folositoare publicațiuni, care a început să apară dela 15 Ianuarie în Sibiu, de două ori pe lună, la 1 și la 15 ale fiecărei luni. Această revistă este intitulată „Foisoara” pentru răspîndirea cunoștințelor folositoare și a iubirii de carte între popor.

Materiile până acum publicate corespund foarte bine scopului „Foisoarei”; novele populare, cîntece și balade strînse de prin diferite localități ale Transilvaniei, notițe practice și în fine o rubrică „Material pentru limbă” care sper că se va continua mereu și cât mai bogată — toate aceste fac din publicațiunea dlui Grigorie Sima al lui Ioan, proprietarul „Foisoarei”, o întreprindere merită a aduce un însemnat serviciu cauzei române, și anume luminării poporului român.

Limba „Foisoarei” este ușoară și se cetesce cu deplină înlesnire.

* * *

„Românische Revue”. Cetim în „Curierul literar” al „Românului”: A doua fasciculă pe 1886 a revistei d-lui Corneliu Diaconovich din Budapesta „Românische Revue” politisch-literarische Monatsschrift, (Alte Postgasse 2) prelîngă alte interesante studii și articole, toate privitoare la Românii din Austro-Ungaria, conține la pp. 101—105 un resumat foarte bine făcut din cele trei studii ale d-lui prof. Dr. I. L. Pic asupra originii Românilor. Cei cari nu cunosc publicațiunile și cercetările scriitorului boem, care a început dela 1880 a se ocupa cu cestiunile privitoare la istoria cea vechiă a popoarelor din Dacia-Traiană, vor găsi în resumatul făcut de „Românische Revue” indicațiunile necesare pentru completa cunoaștere a principiilor domnului Pic.

Cetirea ăstor tese ale profesorului din Praga este cât se poate de actuală, acum când se publică și critica făcută de dl Hunfalvy Pál asupra Teoriei lui Rösler a d-lui Xenopol. Subiectul e același și e foarte curios a vedea, după-cum diceam într'unul din trecutale „Curieri”, modul de a se pricepe însemnătatea documentelor decătră Hunfalvy, Pic, Xenopol și Densusănu.

Serviciul telegrafic

al

„TRIBUNEI”.

Budapesta, 1 Martie n. În podul redutei s'a iscat foc ieri noapte pe când o mulțime mare uuplea sala redutei cu privilegiul balului mascat calico. La provocarea funcționarului de poliție public s'a depărtat în ordine exemplară, numai la garderobă a fost o îmbuldeală mai mare. Nici un accident. Pricina focului e necunoscută.

Sofia, 1 Martie n. („Agenția Havas”). Deoarece armistițiul a decurs cu toate concesiunile făcute Sêrbiei din partea Bulgariei, Sêrbii execută demonstrațiuni militare la granițele Bulgariei. S'a dat ordin, ca după convocarea miliției rumeliote aceasta să vină la Sofia, unde se întoarce și principele spre a merge la hotare.

Atena, 1 Martie n. Se desmint faimele despre plecarea excadroanelor europene în apele Greciei.

Manchester, 1 Martie n. Ieri au fost aici manifestațiuni socialiste, care au decurs în liniște. După ameați o mulțime numeroasă de popor lipsit de lucru, care a făcut excese, a fost împrăsciată decătră poliție. S'au întemplat arestări.

Director: Ioan Slaviu.

Redactor responsabil: Cornel Pop Păcurar.

Economic.

Crescerea gândacilor de mătase în Franția.

— Ministrul de agricultură din Franția a luat măsuri foarte folositoare de a recompensa pe cei mai buni crescători de gândaci de mătase din departamentul Isere, care în anul acesta vor avea localurile cele mai bune, și care vor întrebuința metoda cea mai bună la crescerea gândacilor. Se va da ca recompensă o medalie de aur, 2 de argint, 4 de bronz și o sumă de 1.500 l. n. la crescătorii aceia, care vor pune la clocire 75 grame de ouă. O medalie de aur, 5 medalii de argint, 5 medalii de bronz și o sumă de 2.300 l. n. se va da crescătorilor care vor pune la clocire mai mult de 75 grame de oue. Concurenților se va putea da și un obiect de artă, dar' acesta nu va putea fi acumulat cu medalia de aur. Trei medalii de argint, 5 medalii de bronz și o sumă de 500 l. n; se vor da concurenților acelora, care vor fi ca începători. Recompensele se vor distribui în 1887, într'o ședință solemnă, și toți crescătorii, care doresc să iee parte la concurs, trebuie să facă o declarațiune la primăria locală, și primăria va trebui să înainteze declarațiunea crescătorilor de gândaci prefectului cel puțin până la 15 August 1887. Nici o declarațiune ulterioară nu va mai fi admisă.

Târgul de rimători în Steinbruch. În 26 Februarie n. s'a notat: unguresci bătrâni grei 40.— cr. până 41.— cr. unguresci grei, tineri 43.— cr. până 44.— cr., de mijloc 42.— cr. până 43.— cr., ușori 40.— cr. până 41.— cr., marfă țerănească, grea 40.— cr. până 41.— cr., de mijloc 40.— cr. până 41.— cr., ușoară 39.— cr. până 40.— cr., românesci de Bakony, grei — cr. până — cr., transito de mijloc — cr. până — cr., transito ușori — cr. până — cr., transito sârbesci grei 39.— cr. până 40.— cr., transito de mijloc 39.— cr. până 40.— cr., transito ușori 38.— cr. până 39.— cr., îngrășați cu ghindă — cr. până — cr. per 4% cumpeniți la gară.

Cursul la bursa de mărfuri din Budapesta
dela 27 Februarie st. n.

Grâu (din Banat): 72—73 Kilo fl. — până —
74—79 Kilo fl. — până —, (lungă Tisza) 72—74 Kilo fl. — până —, 74—79 Kilo fl. 8.20 până 8.35, (de Pesta) 72—74 Kilo fl. — până —, 74—79 Kilo fl. 7.95 până 8.25, (de Alba-Regală) 72—74 Kilo fl. — până —, 74—79 Kilo fl. 8.05 până 8.35, (de Baeska) 72—74 Kilo fl. — până —, 74—79 Kilo fl. 8.05 până 8.35, (din Ungaria de nord) 72—74 Kilo fl. — până —, 74—79 Kilo fl. 7.60 până 8.—

Săcara (ungurească) 70—72 Kilo fl. 6.15 până 6.35.
(Orđ nutreț): 60—62 Kilo fl. 5.40 până 5.70; (de berărie) 62—84 Kilo fl. 6.— până 8.80.
Ovės (ungurese) 37—40 Kilo fl. 6.30 până 6.75.
Cucuruz (de Banat): dela fl. 5.20 până 5.25; de alt soiul fl. 5.15 până 5.20.

LOTERIE.

Tragerea din 27 Februarie st. n.
Budapesta: 36 7 73 70 25.

Cursul pieței din Sibiu.
din 1 Martie st. n. 1886.

Hârtie-monetă română . . . Cump. 8.60 vënd. 8.65
Lire turcesci . . . " 11.20 " 11.25
Imperiali . . . " 10.20 " 10.25
Ruble rusesci . . . " 1.20 " 1.25

Bursa de București.

Cota oficială dela 26 Februarie st. n. 1886.
Renta amort. (5%) . . . Cump. 95.3/4 vënd. 96.—
" Rur. conv. (6%) . . . " 86.— " 86.1/2
Act. de asig. Dacia-Rom. . . " 266.— " 267.1/2
Banca națională a României . . . " 1085.— " 1183.—
Impr. oraș. București . . . " 29.— " —
Act. de asig. Națională . . . " 224.— " —
Credit mob. rom. . . " — " —
Scrisuri fonciare urbane (5%) . . . " 81.— " 81.—
Schimb 4 luni . . . " — " 34.—
Societ. const. " 187.1/2 " 230.1/2
Aur " 16.— " 16.1/4

Bursa de Viena

din 27 Februarie st. n. 1886.
Renta de aur ung. 6% 104.95
" " " 4% 95.75
" " " 5% 154.60
Imprumutul căilor ferate ung. 100.40
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (1-a emisiune) 127.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (2-a emisiune) 114.75
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (3-a emisiune) 104.75
Bonuri rurale ung. 104.75
" " " cu cl. de sortare 104.75
" " " bănățene-timișene 104.75
" " " cu cl. de sortare 104.75
" " " transilvane 104.75
" " " croato-slavone 99.75
Despăgubire pentru dijma ung. de vin 119.40
Imprumut cu premiu ung. 124.60
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin 86.10
Renta de hârtie austriacă 86.20
Renta de aur austriacă 114.—
Losuri austr. din 1860 140.25
Acțiunile băncei austro-ungare 874.—
" " " austr. 303.50
" " " de credit ung. 296.90
Argintul 5.95
Galbeni împărătesci 10.01 1/2
Napoleon-d'ori 61.70
Mărci 100 imp. germane 126.—
Londra 10 Livres sterlinge 126.—

Bursa de Budapesta

din 27 Februarie st. n. 1886.
Renta de aur ung. 6% 102.65
" " " 4% 95.60
" " " 5% 153.25
Imprumutul căilor ferate ung. 100.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (1-a emisiune) 127.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (2-a emisiune) 114.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (3-a emisiune) 104.50
Bonuri ale ung. 104.50
" " " cu cl. de sortare 104.50
" " " bănățene-timișene 104.50
" " " cu cl. de sortare 104.50
" " " transilvane 104.50
" " " croato-slavone 99.25
Despăgubire pentru dijma ung. de vin 119.—
Imprumut cu premiu ung. 124.50
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin 86.20
Renta de hârtie austriacă 85.30
" " " aur austriacă 114.—
Losurile austr. din 1860 140.25
Acțiunile băncei austro-ungare 869.—
" " " de credit ung. 303.—
" " " austr. 297.—
Scrisuri fonciare ale institut. de cred. și ec. „Albina“ 101.—
Galbeni împărătesci 5.93
Napoleon-d'ori 10.01
Mărci 100 imp. germane 61.70
Londra 10 Livres sterlinge 126.15

Nr. 95—1886.
Matrim.

[252] 1—3

Edict.

După-ce Toma Fraticiu gr.-cat. din Vulper de mai mulți ani 'și-a părăsit cu necredință pre legitima sa soție Ana lui Niculae Siomertean Mihailasiu gr.-cat. din Noul-săsesc, și nu se scie ubicațiunea aceluia: se citează prin aceasta, ca în termin de un an și o zi se se prezenteze înaintea subscrisului for matrimonial, căci alteum procesul divorțial urdit în contra-'i decătră sus-numita sa soție, se va pertracta și decide și în absența respectivului bărbat.

Dela forul matrimonial gr.-cat. de I-a Instanță, al Eparchiei protopopescei a Sibiului.

Sibiiu, în 27 Februarie 1886 g. n.

Ioan V. Rusu,
protopop gr.-cat.

„Ardeleana“
institut de credit și de economii, societate pe acții
în Orăștie (Szászváros)
face următoarele operațiuni:

- a) acordă împrumuturi pe cambii,
- b) „ „ „ hipotecă,
- c) „ „ „ efecte,
- d) „ „ „ obligațiuni cu cavenți.

Primesce depuneri de bani spre fructificare dela 1 Ianuarie 1886 st. n. prelângă denunțare cu 6% și fără denunțare, replătibile îndată la cerere cu 5% interese la an; plătind totdeauna institutul întreaga contribuțiune dela interese.

Depunerile trimise prin postă, prelângă comunicarea adresei deponentului, se resolvă totdeauna cu rentoarcerea postei; asemenea se pot efectui prin postă denunțări și ridicări de capitale.

Orăștie, în Decemvrie 1885.

Direcțiunea.

[224] 5—12

INSTITUTUL TIPOGRAFIC

din Sibiiu

execută tot felul de lucrări tipografice și îndeosebi tipăresce

cărți de tot felul,

anunciuri de căsătorie,

anunciuri funebre, placate,

bilete de vizită.

cuturi și blanchete de tot soiul.

Prețurile moderate.

Deasemenea Institutul primesce în editură cărți școlare și în genere cărți menite a fi răspândite în popor, precum sunt: povești, snoave, poesii populare, istorioare morale, descrieri de obiceiuri și datini, schițe istorice ori biografii scrise în stil popular și alte deasemeni.

Condițiunile editurii urmează a fi stabilite prin bună învoială între autor și direcția Institutului.

Biblioteca populară a „TRIBUNEI“
au apărut până acum:

- Nr. 1. Pădureanca. Novă de Ioan Slavici, 12 coale tip., broș. elegant. Un exemplar 40 cr. sau 1 leu nou.
- Nr. 2. Fata Stolerului de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 15 bani.
- Nr. 3. Ce n'a fost și nu va fi. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 15 bani.
- Nr. 4. Pipăruș Petru. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 20 bani.
- Nr. 5. Păcală și Tândală. Anecdota de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 3 cr. sau 6 bani.
- Nr. 6. Jucării și jocuri de copii. De P. Ispirescu, culegător tipograf. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
- Nr. 7. Teiu legănat. Poveste de Gr. Sima a lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 50 bani.
- Nr. 8. Colăcăritul. Obiceiurile țăranilor români la nuntă, de Benedict Viciu. Un exemplar 16 cr. sau 40 bani.
- Nr. 9. Fiica a nouă mame. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 14 cr. sau 28 bani.
- Nr. 10. Povestea lui Ignat. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 3 cr. sau 6 bani.
- Nr. 11. Sfântul Nicolae. De Matilda Poni. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Nr. 12. Îndărănicul. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 20 bani.
- Nr. 13. Blăstēm de mamă. Legendă populară din giurul Năseudului. De George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 15 bani.
- Nr. 14. Bunica de Bojena Němcová, tradusă din limba boemă de Prof. Dr. Urban Iarnik. Un exemplar 1 fl. sau 3 lei noi.
- Nr. 15. Vlad și Catrina. Poveste de Gr. Sima a lui Ión. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Nr. 16. Din bătrâni. Ghicitori, întrebări și răspunsuri, frământări de limbă, adunate de Gr. Sima a lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Nr. 17. Pe pământul Turcului de George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Nr. 18. Căldărușa cu trei picioare. Poveste franțuzească de Eleonora Tănăsescu, după A. Genevray. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Nr. 19. Cenușotca. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.

Celor ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librarilor și peste tot vëndătorilor, se dă rabatul cuvenit.

La Institutul tipografic
în Sibiiu, Strada Cisnădiei Nr. 3

se află de vëndare următoarele tipărituri:

- 1. Certificate pentru pașaporturi 1 conț (à 25 coale) 40 cr.
- 2. Inventare 1 conț (à 25 coale) . 40 cr.
- 3. Obligațiuni (cu scara de timbre p. intabulări) 1 conț (à 25 coale) 50 cr.
- 4. Consemnări sumarice despre dări (sommás kimutatás) 1 conț (à 25 coale) 40 cr.
- 5. Testimonii de școală 1 conț (à 25 coale) 40 cr.
- 6. Protocoale de zălogire (zálogolási jegyzőkönyv) 1 conț (à 25 c.) 50 cr.
- 7. Citațiuni pentru primării comunale 1 conț (à 25 coale) . . 50 cr.
- 8. Hagyatéki kimutatás 1 conț (à 25 coale) 60 cr.
- 9. Filera de inmanuare 1 conț (à 25 coale) 44 cr.
- 10. Protocol de pertractare 1 conț (à 25 coale) 44 cr.

Antistiile comunale sînt rugate a ne onora cu comande numeroase.

[199] 9